

Н. Георгиев
М. Добромиров

ДО

**ОБЩНСКИ СЪВЕТ
ГОРНА ОРЯХОВИЦА**

ОБЩИНА - Г. ОРЯХОВИЦА
УЛ. "Г. ВЪЗРАЖА" 3
1000 СФ
РД/800-229/17.11.2011

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

359/17.11.2011

**От инж. Добромир Добрев
Кмет на Община Горна Оряховица**

ОТНОСНО: Общинска програма за управление дейностите по отпадъците с план за действие 2011 - 2015г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда(чл.79, ал.1, ал.2 и ал.4) и Закона за управление на отпадъците (чл.29, ал.1, т.1) е необходимо разработването на Програмата за управление дейностите по отпадъците на Община Г. Оряховица.

Програмата за управление на отпадъците е разработена в рамките на Задача 2. Актуализация на общинските програми за управление на дейностите по отпадъците от проект EuropeAid/124485/D/SV/BG Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна – България. Проекта се изпълнява от екип на Консорциум "ЕНВИРОПЛАН (Гърция) – Национален Технически университет на Атина и КОКС Консулт (Германия)". Програмата очертава рамката за бъдещото развитие на дейности и мерки, съобразени с основните принципи, заложиени в Националната политика по управление на отпадъците.

На Вашето внимание предлагам **Програма за управление дейностите по отпадъците на територията на община Г. Оряховица с план за действие 2011 - 2015 година.**

Предвид гореизложеното предлагам Общински съвет Горна Оряховица да вземе следното решение:

1.

На основание чл. 21, ал.1, т.12 и т.13, вр. чл. 21, ал.2 от ЗМСМА и във връзка с чл. 29, ал.2 от Закона за управление на отпадъците и чл. 79, ал.4 от Закона за опазване на околната среда, Общински съвет

РЕШИ:

Приема Програма за управление дейностите по отпадъците на територията на Община Горна Оряховица с план за действие 2011 – 2015г.

Приложение: Програма за управление дейностите по отпадъците с план за действие 2011 – 2015г.

Внася предложението:

инж. ДОБРОМИР ДОБРЕВ
Кмет на Община Горна Оряховица

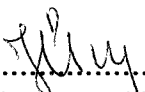

нїд

2.

ИЗГОТВИЛ/
ОТПЕЧАТАЛ:

Гл. специалист
Екология
16.11.2011 г.
/дата/

.....
/подпис/

/Н. ДАРАКЧИЕВА/
/Име, Фамилия/

СЪГЛАСУВАЛИ:

Гл. юрисконсулт
16.11.2011 г.
/дата/

.....
/подпис/

/М. ПЕТКОВ/
/Име, Фамилия/

Началник отдел
„ИКЕЕЕ”
16.11.2011 г.
/дата/

.....
/подпис/

/инж. Г. ТОДОРОВА/
/Име, Фамилия/

1. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ И МЕРКИ, ОБЕЗПЕЧАВАЩИ ПРИЛАГАНЕТО ИМ

Основните цели на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Горна Оряховица за периода 2011 – 2015 г. са определени на база анализа на съществуващото състояние при управлението на отпадъците на територията на общината и идентифицираните проблеми, както и изискванията на действащото национално и европейско законодателство в областта на управление на отпадъците. Отчетени са целите за оползотворяване на битови и строителни отпадъци, въведени с новата Рамкова Директива за отпадъците 2008/98/ЕО.

С оглед синхронизиране с мерките по управление на отпадъците на регионално ниво и в съответствие с НПУДО 2009-2013 г, настоящата Програма поставя следните 10 приоритетни цели за управление на отпадъците на територията на общината през периода 2011-2015 г., основани на приетите принципи на управление на отпадъците и съобразени с конкретните условия:

- 1) ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ
- 2) УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ.
- 3) ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ПО РАЗДЕЛЯНЕ, ВРЕМЕННО СЪХРАНЯВАНЕ, СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
- 4) ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
- 5) ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ И УСКОРЯВАНЕ ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА
- 6) ОСИГУРЯВАНЕ НА БАЗА ДАННИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ
- 7) УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ
- 8) УВЕЛИЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СЕКТОРА И ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ “ОТГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ” И “ЗАМЪРСИТЕЛЯТ ПЛАЩА” ПРИ ИНТЕГРИРАНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
- 9) УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА
- 10) РАЗВИТИЕ НА УСТОЙЧИВИ СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ПОТОЦИ ОТПАДЪЦИ

За постигане на посочените цели са набелязани конкретни мерки със срок на изпълнение, отговорници и предлагани източници за финансиране.

1.1. ПРЕДОТВРЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ

Европейското и националното законодателство по управление на отпадъците поставят като първи приоритет предотвратяване образуването на отпадъците, което води до намаляване на количеството и обема на образуваните отпадъци, и съответно – до намаляване на вредното въздействие върху околната среда.

Предотвратяването и намаляването на образуването на отпадъците включва следните елементи:

- Влагане на по-малко количество материали за производството на даден продукт;
- Удължаване полезния живот на продуктите – произвеждане на по-трайни продукти и осигуряване възможности за ремонтване и поправка на продуктите;
- Намаляване на опасните свойства на отпадъците, образувани след употреба на продуктите;
- Произвеждане на продукти, които могат да се използват повторно и влагане на материали, които могат да се рециклират;
- Ограничаване на ненужната употреба на продукти (напр. продукти за еднократна употреба, замяна на стари с нови модели продукти и т.н.) и по-ефективното използване на продуктите.

1.1.1. Предотвратяване образуването на отпадъци от домакинствата

Предотвратяването на отпадъците е типично свързано с ежедневното поведение на консумацията и трудно може да бъде осъществено. Очевидно доказателство за това е например електрическото и електронно оборудване - хората имат склонност да сменят мобилните си телефони, телевизори, видео-апарати и др., много преди да са излезли от употреба, тъй като технологиите се променят бързо, или само защото има много голямо предлагане и по-старите електрически уреди нямат повече място на пазара и естествено се превръщат в отпадъци. Важно е да се отбележи, че тези уреди се състоят от компоненти, съдържащи ценни и редки метали и при тяхното производство се образуват значителни количества „скрити” минни отпадъци.

Краткият анализ на различните отпадъчни фракции в състава на битовите отпадъци и общите възможности за предотвратяване на тези отпадъци показва къде и до каква степен домакинствата наистина могат да избегнат отпадъците .

Таблица 1. Състав на битовите отпадъци и възможности за предотвратяване на образуването на отпадъци от домакинствата

Компонент	Коментар	Мерки за предотвратяване
Кухненски отпадъци и	Кухненските отпадъци	Предотвратяване на кухненските отпадъци: ➤ Да не се хаби храна, а ястията да се приготвят в

Компонент	Коментар	Мерки за предотвратяване
„зелени“ отпадъци	произхождат главно от приготвянето на храната, а „зелените“ отпадъци - от поддръжката на дворове и градини	<p>нужното количество;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Отпадъците от кухнята да се дават за храна на животните, или ➤ При възможност да се компостира у дома. <p>Отпадъците от приготвянето на храната като обелки и листа от зеленчуци, неподходящи части от зеленчуци и други не могат да се избегнат.</p> <p>Населението, което обитава къщи и има лично стопанство, използва отпадъчните зеленчуци и плодове за храна на отглежданите домашни животни. Но за хората, обитаващи блокове това не е възможно.</p> <p>Въпреки, че в много западни страни домашното компостиране се поощрява, само около 20 до 30% от хората с градини го практикуват, често само за част от градинския им отпадък.</p> <p>Препоръчително е общината да поощрява домашното компостиране.</p>
Хартия (с произход, различен от опаковка)	Хартията идва главно от вестници, списания и рекламни брошури.	<p>Предотвратяването на отпадъците от вестници е непрактично. Вестниците са важно информационно средство. Количеството на вестниците и списанията обикновено нараства с благосъстоянието на населението. Предотвратяването би означавало преминаване към електронни медии като радио, телевизия и в частност Интернет. Четенето на печатен вестник или списание като цяло все още е по-удобно от четенето от екрана.</p> <p>Рекламните брошури започнаха да се появяват в общината в последните години, но скоро могат да се превърнат в досада, както е в Западна Европа. В Европа, те са приблизително 30% от количеството на хартиените отпадъци.</p> <p>Може да се заключи, че количеството на хартиените отпадъци по-скоро ще се увеличи отколкото ще намалее.</p>
Опаковки	Съставени в голямата си част от пластмаса (40 до 50%) и картон (30%), освен това от композитни материали, метални кутии, стъкло.	<p>Възможността за предотвратяване на тези материали от домакинствата е крайно ограничена. Напитките в бутилки за многократна употреба намаляват и много стоки са опаковани 2 или 3 пъти. Възможности за предотвратяване:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Пазаруване със собствени торби, вместо приемане или купуване на пластмасови торби в магазините; ➤ Опаковане на плодовете и зеленчуците до необходимия минимум, например пакетиране на няколко неща в една торба или не опаковането им въобще, като например бананите; ➤ Избор на стоки, които са по-малко опаковани; ➤ Предпочитане към бутилките за многократна употреба и контейнери за изхвърляне на бутилки и кутии; ➤ Купуване на концентрирани стоки и повторно напълнени опаковки, ако има предлагане на такива; ➤ Повторна употреба на торбичките за събиране на отпадъци или за пазар. <p>Дори и със споменатите по-горе мерки, все още при всяко пътуване се купува голямо количество отпадъци от опаковки. Поради изискванията за хигиена и защитата при транспорт, много стоки е нужно да бъдат опаковани в значително</p>

Компонент	Коментар	Мерки за предотвратяване
		<p>количество опаковъчен материал, който е предвиден за изхвърляне след разопаковане на стоките.</p> <p>Голяма част от населението купува продуктите с оглед на тяхното качество или цена и обикновено не мисли за опаковката, когато взима решение какво да купи.</p> <p>Имайки предвид, че повечето продукти са опаковани няколкократно, то потребителят не е този, който е в най-силна позиция да ограничи опаковките, а в случая - производителите на продуктите и опаковащата промишленост. Те определят вида на опаковките и опаковането на продуктите, като по този начин предопределят вида на получените в резултат отпадъци.</p> <p>В заключение може да се каже, че предотвратяването на опаковъчните материали от потребителите е относително ограничено. Производителите на продукти имат много повече влияние върху този вид отпадъци при проектиране на опаковката.</p>
Хигиенни материали	Бebешки пелени и тампони, памперси за инвалиди	Те са въпрос на удобство и хигиена и като такива не могат да се избегнат.
Други отпадъци	Включени са батерии, обувки, тъкани, мебели, електрически и електронни уреди, строителни отпадъци и други.	<p>Мерките за предотвратяване за тази група отпадъци са:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Да не се използват чинии и прибори за еднократна употреба; ➤ Дрехите, обувките, мебелите и уредите да се използват възможно най-дълго; ➤ Да се предпочита поправката пред подмяната. <p>При все това, по-добрите икономически условия обикновено водят до желание да се носят модни дрехи и да се използва модерно оборудване. В допълнение, иновацията изисква модернизация на електронното оборудване на всеки 2 до 5 години. Горепосочените тенденции по-скоро увеличават генерирането на отпадъци, отколкото го намаляват.</p>

1.1.2. Мерки за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци

През периода на действие на настоящата Програма усилията на общинската администрация ще бъдат насочени към предприемане на следните мерки за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци:

- Въвеждане на подходящи икономически инструменти за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците

Увеличаването на разходите за управление на отпадъците представлява стимул за намаляване на количествата образувани отпадъци, поради което усилията на общинската администрация ще бъдат съсредоточени към отчитане на количествата на образуваните отпадъци при определяне на размера на таксите, заплащани от домакинствата и промишлеността.

Определянето на размера на такса „битови отпадъци” съобразно реално образуваните количества отпадъци е икономически инструмент, чрез който домакинствата и

икономическите субекти се насърчават да образуват по-малко количество отпадъци. Намалването на количеството на образуваните отпадъци води и до съкращаване на разходите от общинския бюджет за събиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъците.

Към момента размерът на такса „битови отпадъци” в общината се определя пропорционално на база промил върху данъчната оценка на имотите на гражданите и върху отчетната стойност на активите на юридическите лица, което не е обвързано с количеството на отпадъците. В резултат, за някои причинители на отпадъци, размерът на таксата е недостатъчен и не покрива разходите по управление на тези отпадъци, а за други - нереално висок спрямо действителните разходи. Налице е кръстосано финансиране на настоящата система за управление на отпадъците, където икономическите субекти, плащайки значително по-висока цена, на практика субсидират населението.

В страните от ЕС се прилагат различни схеми за заплащане на услугите по събиране и обезвреждане на отпадъци в зависимост от количеството на образуваните отпадъци. При тези схеми отделните домакинства могат да намалят размера на заплащаната такса чрез изхвърляне на по-малко отпадъци в потока на смесените битови отпадъци и пренасочване на рециклируемите отпадъци към системите за разделно събиране. Резултатите от съвместното прилагане на разделно събиране и на схеми за заплащане на услугите по събиране, в зависимост от количеството на отпадъците показват, че се постига намаляване на количеството на отпадъците, постъпващи за депониране от 20 % до 50 %.

Различни са механизмите за облагане на жителите с такса според количеството на образуваните отпадъци. Масово разпространен вариант е заплащането на базова такса от всички граждани за периодично извозване на един основен контейнер, с която се осигуряват режийните разходи на системата. В случаите, когато основният контейнер е недостатъчен за определено домакинство, предприятие или търговски обект, се заплаща за всеки допълнително извозен контейнер. Други възможни варианти са закупуване на чували, стикери за маркиране на индивидуалните контейнери (цената им покрива разходите за сметоизвозване и обезвреждане на количеството отпадъци в чувала или контейнера), заявка на различни по големина контейнери, измерване на теглото на отпадъците и др.

Прилагането на подобни схеми за определяне на заплащането на услугите по транспортиране и обезвреждане на отпадъците насърчава гражданите да купуват продукти, от които се образуват по-малко отпадъци (напр. с възможност за повторно използване, с по-малко опаковки и т.н.).

Предварително условие тези схеми да бъдат ефективни, е на гражданите да бъде предоставена възможност за предаване на образуваните от тях рециклируеми отпадъци в съществуващите на територията на общината системи за разделно събиране. Вследствие на това, ще се пристъпи към диференцирано облагане след въвеждане в общината на системи за разделно събиране на различните видове масово разпространени отпадъци.

Специфичен инструмент за насърчаване на предотвратяването на образуването на отпадъци са еко-маркировките на продуктите. Еко-маркирането е доброволен ангажимент от страна на производителите на продукти по отношение опазването на околната среда при разработването, производството, предлагането и ползването на продукти. Поставянето на знак за еко-маркировка върху даден продукт означава, че производителят на продукта доброволно е проектирал и произвел продукта така, че да се спазят нормативните изисквания за присъждане на еко-маркировка.

Стоки и услуги със знак за еко-маркировка са все повече предпочитани в страните от ЕС спрямо аналогични продукти и услуги по отношение опазването на околната среда. В България практическото прилагане на тази доброволна схема за управление на околната среда стана възможно с въвеждането на Националната схема за еко-маркировка и влизането в сила на *Наредба № 3 за Националната схема за еко-маркировка* (обн., ДВ, бр. 49 от 27.05.2003 г., изм., ДВ, бр. 42 от 23.05.2006 г.) и *Наредбата за Националната схема за управление по околна среда и одитиране* (обн., ДВ, бр. 26 от 21.03.2003 г.).

В наредбите за масово разпространените отпадъци са заложили задължения към лицата, които пускат на пазара продукти да осигурят рециклирането и повторното използване на определен процент от количеството на отпадъците, образувани след употреба на продуктите. В преговорите с Организацията по оползотворяване за изграждане на системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци на територията на община Горна Оряховица ще бъдат поставяни следните изисквания:

√ Обратно приемане в търговските обекти на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване и негодни за употреба батерии;

√ Предлагане за продажба на ниски цени на годното оборудване, събрано в събирателните пунктове.

√ Въвеждане на депозитни системи за някои видове опаковки.

В общината съществуват редица магазини за хранителни стоки и заведения за обществено хранене, които предпочитат да предлагат продукти в опаковки за еднократна употреба – пластмасови чашки и чинийки, амбалажна хартия, найлонови торбички и т.н. Тези опаковки са в значителен обем и водят до натрупването на големи количества отпадъци, въпреки че продуктите могат да се предлагат в съдове за многократна употреба. Освен това, тъй като търговските обекти в общия случай са микропредприятия и върху тях не се упражнява ефективен контрол, те не заплащат такса в ПУДООС или вноса в организация по оползотворяване, въпреки че пускат на пазара опаковани стоки. За ограничаване на замърсяването с опаковки за еднократна употреба е необходимо собствениците на търговските обекти, които не заплащат такса да бъдат мотивирани да използват съдове за многократна употреба, като напр. могат да повишат цената на продуктите, предлагани в опаковки за еднократна употреба.

- Контрол върху спазването на забраните за изхвърляне в общия отпадъчен поток на опасни отпадъци от домакинствата

В законодателството са въведени забрани за депониране на редица отпадъци, притежаващи опасни свойства. Осигуряването на спазването на тези забрани ще доведе до намаляване на вредното въздействие върху околната среда от смесените битови

отпадъци. Мерките за налагане на санкции за нарушаване на забраните следва да бъдат обвързани с въвеждането в експлоатация на система за разделно събиране на опасните отпадъци от бита.

С въвеждането на система за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата се предвижда да се проучат възможностите за въвеждането на допълнителни задължения за дружествата, извършващи услугите по събиране на битовите отпадъци, за осъществяване на по-строг контрол върху изхвърлянето на опасни отпадъци в съдовете за смесени битови отпадъци чрез визуална проверка на съдържанието на индивидуалните контейнери и в случай, че се установи наличие на опасни отпадъци да се откаже извозването на отпадъците.

1.2. УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ

Увеличаването на количествата рециклирани и оползотворени отпадъците е една от главните цели на настоящата Програма в съответствие с НПУДО 2009-2013 г. Приоритет е рециклирането по материали пред енергийното оползотворяване.

Увеличаването на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци води до минимизиране на количествата на рециклируемите отпадъци в общия поток на отпадъците, постъпващи на депо.

Въвеждането на количествени цели на национално ниво за рециклиране и оползотворяване на определени приоритетни потоци отпадъци, като отпадъци от опаковки, отработени масла, негодни за употреба батерии и акумулатори, ИУЕЕО, ИУМПС, биоразградими битови отпадъци е практическа мярка за налагане на рециклирането/оползотворяването. Въвеждането на разделно събиране, при източника на генериране на отпадъци е предпоставка за увеличаване количествата на събираните фракции и повишаване на степента на рециклиране и оползотворяване.

Увеличаването на разходите за обезвреждане през периода на действие на Програмата, като резултат от налагането на по-високи стандарти от законодателството по управление на отпадъците, като цяло ще насърчи прилагането на процесите на рециклиране и оползотворяване на отпадъците.

1.2.1. Регионални цели

С оглед изпълнението на целите на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г." и заложените мерки по Приоритетна ос 2: Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъците, през 2009 г. Министерството на околната среда и водите разработи Механизъм за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъци с подкрепата на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г." Чрез Механизма са определени индикативни регионални цели за рециклиране на битови отпадъци съобразно предвидените за изграждане регионални съоръжения за третиране на отпадъци, с които се гарантира, че:

- целите са достижими за всеки регион;
- всеки регион допринася за постигането на целите на национално ниво по най-ефективния начин;

- съоръженията, изградени със средства от оперативната програма, ще бъдат ефективни не само от гледна точка на цена и социална поносимост (т.е. не много скъпи), но и от гледна точка на постигането на екологичните цели и намаляване на количеството отпадъци предвидени за депониране;

допълнителните разходи за преработката (свързани с изграждането и експлоатацията на сепариращи и компостиращи съоръжения) ще бъдат съпоставими или по-ниски в сравнение с другите методи за обезвреждане.

Индикативните регионални цели за рециклиране на битови отпадъци се въвеждат за 2013 г., когато се очаква, че регионалните системи, изградени със средства от ОП „Околна среда” ще бъдат изградени и въведени в експлоатация.

1.2.2. Мерки за увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци

За постигане на регионалните цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците в регион Велико Търново в рамките на проект: „Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна, България” (EuropeAid/124485/D/SV/BG) са разработени 3 сценария за регионално управление на отпадъците. При изготвяне на сценариите са предвидени мерки за увеличаване на количествата на разделно събираните отпадъци и повишаване степента на оползотворяване, включително рециклиране на отпадъците на територията на региона, респективно на община Горна Оряховица, и поетапно постигане на регионалните цели. Регион Велико Търново трябва да постигне индикативна регионална цел за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци 34,36% през 2013 г. Освен това регионът трябва да се съобрази с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и Наредба № 8/2004 г. за предварително третиране на отпадъците преди депонирането им и отклоняването на биоразградимите отпадъци от общия поток отпадъци, предназначени за депониране. Нивото от 34,36% рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци следва постепенно да се увеличи до 50% през 2020 г.

Трите алтернативни сценария са разгледани подробно в т. 4.4 ”Екологосъобразно обезвреждане” от настоящата Програма. Въз основа на оценка на алтернативните варианти чрез мултикритериален анализ, включващ екологични, технически и финансови критерии, е предпочетен Сценарий 3, въз основа на който е разработено прединвестиционното проучване за региона.

Дейностите, които имат принос към увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци в предпочетения сценарий са следните:

Събиране

- Разделно събиране на Зелени отпадъци;
- Сортиране при източника на образуване на рециклируеми отпадъци (събрани и третирани от Организации по оползотворяване).

Третиране на смесените битови отпадъци

- Съоръжение за механично-биологично третиране (МБТ) за сепариране, оползотворяване и рециклиране на рециклируемите отпадъци и биоразградимите отпадъци, събрани в контейнера за смесени битови отпадъци.

Третиране на рециклируемите отпадъци, сортирани при източника на образуване

- Всички рециклируеми отпадъци се събират и третират от Организации по оползотворяване.

Третиране на биоразградимите отпадъци, сортирани при източника на образуване

- Домашно компостиране в селските райони;
- Третиране на органичните отпадъци в МБТ. Предвидена е отделна линия за компостиране на Зелени отпадъци.

В периода на действие на настоящата Програма се предвижда изграждането на съоръжение за механично-биологично третиране.

Съоръжението за МБТ ще се изгради на регионален принцип и е част от регионалната система за управление на отпадъците в регион Велико Търново. МБТ ще бъде разположено на площадка № 5 Шереметя – съседни терени до съществуващо депо, където ще бъдат изградени всички регионалните съоръжения за третиране на отпадъците.

1.2.2.1. Изграждане на съоръжение за биологично третиране – съоръжение за компостиране

В момента на територията на община Горна Оряховица, както и на регион Велико Търново няма изградени съоръжения за третиране на биоразградими отпадъци. С оглед постигане на регионалните цели, както и намаляване на количествата депонирани биоразградими отпадъци в съответствие с *Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.*, през периода на действие на Програмата ще бъдат предприети следните мерки:

- изграждане на съоръжение за компостиране на биоразградимите отпадъци (за да се постигнат целите съоръжението за компостиране в регион Велико Търново трябва да бъде построено преди 2013 г., с капацитет около 28.000 т/биоразградими отпадъци);
- осигуряване на разделно събиране на зелени отпадъци от общия поток битови отпадъци, с цел обезпечаване на необходимото количество биоразградими отпадъци за новоизграденото съоръжение за компостиране;
- създаване, разширяване и подобряване на системата за домашно компостиране до 30% от образуваните от домакинствата в селата биоразградими отпадъци, в резултат на което приблизително 3.000 тона/год. биоразградими отпадъци трябва да бъдат отклонени от депата.

1.2.2.2. Финансови и икономически инструменти към депото за отпадъци

Цената за обезвреждане на отпадъците следва да бъде еднаква за всички общини, включени в обхвата на съоръжението и да отчита нормативните изисквания. В съответствие с чл. 15 на Наредба № 8 от 24.08.2004 г.:

- ал. 2 - цената за депониране на отпадъци трябва да възстановява разходите за изграждане на депото и да покрива разходите за експлоатация, мониторинг, закриване и следексплоатационни грижи за площадката на депото, за период не по-кратък от 30 години;
- ал. 3 - цената за депониране на отпадъците се определя с план-сметки за всяка от дейностите по изграждане, експлоатация, мониторинг, закриване и следексплоатационни грижи за депото, при отчитане на очаквания годишен обем на постъпващите отпадъци за целия период на експлоатация на депото;
- ал. 5 - операторът на депото е длъжен да осигурява обществен достъп до план-сметката за определяне на цената за депониране на отпадъците.

Отчитайки опита и практиките в страните от ЕС, НПУДО 2009-2013 г. предвижда въвеждане на такса за депониране на отпадъци, заплащана от операторите на депата, пропорционално на количествата и вида на отпадъците, приети за депониране с цел:

- Намаляване на количеството депонирани отпадъци;
- Удължаване срока на експлоатация на депото;
- Увеличаване на количеството рециклирани и оползотворени отпадъци;
- Акумулиране на допълнителни средства, които да бъдат използвани за закриване на нерегламентирани сметища и стари замърсявания с отпадъци, както и за изграждане на клетки за опасни отпадъци към регионалните депа при необходимост.

В изпълнение на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 2009 - 2013 г. и на базата на създадените правни основания с изменението на ЗУО, обн. ДВ, бр. 41 от 2010 г. са приети два нормативни документа, регламентиращи отчисленията при извършване на дейност по обезвреждане на отпадъци чрез депониране:

- *Наредба № 14 от 15 ноември 2010 г. за реда и начина за изчисляване на размера на отчисленията и разходване на събраните средства за дейностите по закриване и следексплоатационни грижи на площадките на депата за отпадъци (обн. ДВ, бр. 93 от 26 ноември 2010 г.)*

Съгласно разпоредбите на наредбата, при извършване на дейност по обезвреждане на отпадъци чрез депониране всеки собственик на депо е длъжен да осигури пълния размер на средствата за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото съобразно инвестиционния проект и/или проекта за рекултивация на депото чрез отчисления по чл. 71а ЗУО. Средствата, определени в инвестиционния проект

и/или проекта за рекултивация на депото, са в размер, който гарантира обезпечаване на дейностите по закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото.

Размерът на отчисленията за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото се определя от собственика на депото в левове на тон отпадък и количествата депонирани отпадъци през съответния месец.

Собственикът на депото превежда до 10-о число на текущия месец определените отчисления за предходния месец по банкова сметка за чужди средства на съответната регионална инспекция по околната среда и водите, на чиято територия се намира депото.

Наредбата се прилага за депа, класифицирани в следните класове:

- депа за неопасни отпадъци, в това число:
 - √ съществуващи депа за битови отпадъци до въвеждане в експлоатация на регионалните депа, предвидени с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците;
 - √ регионални депа за битови отпадъци;
 - √ депа за неопасни отпадъци с друг произход (производствени, строителни и др.);
- депа за опасни отпадъци.

Натрупаните през експлоатационния период на депото средства от отчисления по чл. 71а от ЗУО се използват за дейностите по закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото. Средствата се разходват след издаване на заповед или решение на компетентния орган за преустановяване на експлоатацията на депото или на отделна клетка или участък на депото. За целта собственикът на депото подава заявление до директора на РИОСВ, на чиято територия се намира депото, в което се посочва информация, определена с чл. 9 от наредбата.

- ПМС № 207/16.09.2010 г. за определяне на размера и реда за отчисленията по чл. 71е от Закона за управление на отпадъците (обн. ДВ, бр. 75 от 24 септември 2010 г.)

С постановлението се определят размера на отчисленията, които се дължат от лица, чиито отпадъци се обезвреждат чрез депониране на регионално или общинско депо и редът, по които се правят.

Въвеждането на отчисленията има за цел:

- да се намали количеството на депонираните отпадъци;
- да се насърчи рециклирането и оползотворяването на отпадъците;
- да се натрупат средства в общините за изграждане на инфраструктура за третиране на отпадъците.

Отчисленията се дължат от общините и от всяко друго лице за всеки тон депониран отпадък на следните депа:

- регионални и общински депа за неопасни отпадъци, отговарящи на изискванията на Наредба № 8 и притежаващи комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда, или разрешение, издадено по реда на чл. 37 ЗУО;
- съществуващи общински депа за неопасни отпадъци, които функционират след 2009 г., до въвеждане в експлоатация на съответното за общината регионално депо;
- общински депа за инертни отпадъци, когато отпадъците са от строителство и разрушаване на сгради.

Отчисленията се превеждат по банкова бюджетна сметка на общината, на чиято територия се предвижда изграждането или е изградено регионално депо, или на друга община, определена от общото събрание на регионалното сдружение на общините. В определени от наредбата периоди, съответната община превежда събраните отчисления по банкова сметка за чужди средства на РИОСВ, на чиято територия се намира регионалното депо или се предвижда изграждане на регионално депо.

Натрупаните средства от отчисленията се разходват от общините чрез техните бюджети за дейности по изграждане на нови съоръжения за третиране на битови отпадъци, осигуряващи изпълнение на изискванията на ЗУО и на подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Освобождаването на събраните финансови средства от банковата сметка за чужди средства на РИОСВ се извършва с писмено съгласие на директора на РИОСВ, след представяне от общината на заявление и документи, определени с чл. 8 от постановлението.

Отчисленията по двата нормативни документа влизат в сила от 1 януари 2011 г.

В съответствие с последните изменение на Закона за местните данъци и такси (обн. ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 1 януари 2011 г.), таксата за битови отпадъци включва и разходите за отчисленията по чл. 71а и чл. 71е от ЗУО.

1.2.2.3. Закриване на съществуващото общинско депо за отпадъци

Съществуващото депо на Община Горна Оряховица, разположено в землището на с. Първомайци, местност „Бабенец“ не отговаря на изискванията на националното и европейското законодателство. Поради потенциалния риск за околната среда, от първостепенна важност е съществуващото депо да бъде закрито.

Разходите за рекултивация на общинското депо на община Горна Оряховица в землището на с. Първомайци, местност „Бабенец“, в зависимост от предложените алтернативни технически решения (описани в Раздел 4, т. 4.4.4.4) са както следва:

- Общите разходи за рекултивация на базата на Първото техническо решение са 3,064,865 Евро без ДДС (3,677,838 Евро с включен 20% ДДС).
- Общите разходи за рекултивация на базата на Второто техническо решение са 1,747,090 Евро без ДДС (2,096,508 Евро с включен 20% ДДС).

- Общите разходи за рекултивация на базата на Алтернативния вариант на Второто техническо решение са 1,403,807 Евро без ДДС (1,684,568 Евро с включен 20% ДДС).

С Идейния проект е предложено да бъде избран Алтернативния вариант на Второто техническо решение за рекултивация на съществуващото депо на община Горна Оряховица, предвид характеристиките на представените варианти на технически решения, особеностите на местоположението на депото и индикативните инвестиционни разходи, като най-икономична алтернатива, отговаряща на „Минималните изисквания за „Рекултивация на съществуващи общински депа за неопасни (битови) отпадъци“.

През 2012г. общината ще проведе обществена поръчка за възлагане изработването на Работен проект за рекултивация.

С утвърдения Работен проект общината ще кандидатства за финансиране по реда на ПМС № 209 от 20 август 2009 г. за осигуряване на финансиране за изграждането на регионалните системи за управление на битовите отпадъци, на регионалните съоръжения за предварително третиране на битови отпадъци и закриването на общински депа за битови отпадъци.